

Posudek disertační práce

Ing. Veroniky SABLOVÉ ***Projekty partnerství veřejného a soukromého sektoru*** ***a alternativní formy jejich financování***

Formální náležitosti disertace

Doktorandka předložila disertaci v rozsahu 117 stran, jejíž text tří základních částí, ke kterým připojila odst. Úvod a Závěr a doplnila o seznamy zkratk, tabulek a obrázků, seznam literatury a přílohu. Cíle disertace zařadila do úvodu disertační práce a výsledky doktorského výzkumu uvedla v závěrečné kapitole. Z hlediska obvyklé struktury chybí běžně zpracovávané kapitoly s názvem kritické posouzení současného stavu dotčených oblastí disertace a přehled metod použitých v průběhu doktorského výzkumu. Text je dobře typograficky upraven, na vhodných místech textu jsou umístěny tabulky nebo obrázky, které vysvětlují a doplňují vlastní text.

Autorka se musela vypořádat s odbornou terminologií v této oblasti, která ještě není u nás příliš rozšířena ani zavedena (viz např. termíny mezanine financing, quasi-equity apod.). Domnívám se, že tento problém zvládla velmi dobře.

Připojený seznam použité literatury čítá přes sto položek (104) na kterou odkazuje průběžně buď v přímo v textu disertační práce nebo v poznámkách pod čarou, takže lze jasně vysledovat použité zdroje. Seznam literatury obsahuje jak naši tak cizojazyčné (anglosaské) zdroje všeho druhu (knižní publikace, zákonné normy a předpisy, časopisy, www zdroje, studie), které byly vydány v posledních letech a jsou tedy velmi aktuální.

Autorka využívá velmi dobře poznámek pod čarou, které absolventi našich vysokých škol běžně nevyužívají, což jí umožnilo udržet přímočarost popisu řešení, aniž by vynechala upozornění na některé související zdroje, problémy či souvislosti.

Disertace také obsahuje v pořádku podle předpisu povinné listy jako: podepsané prohlášení, anglický a český abstrakt o pod.

Aktuálnost a potřebnost tématu disertace

Jak uvádí autorka hned v prvním odstavci na str. 8, jsou projekty PPP v současných podmínkách globálního tržního prostředí významnou příležitostí jak pro soukromý sektor, tak státní správu. Upozorňuje však v tomtéž odstavci že pro ČR je tato problematika nová a zatím se nepodařilo realizovat ani pilotní projekty, natož, aby se tyto projekty staly běžně zavedenou formou realizace různých projektů.

Proto považují téma disertace za velmi aktuální a potřebné.

Cíle disertace

Autorka deklarovala tři cíle své disertace v odst. ÚVOD na začátku str. 9. Tyto cíle jí vyplynuly z výzkumných hypotéz, které uvedla na konci str. 8. Těmto cílům podřídila strukturu své disertace, když pro každý cíl nejprve nastínila základní obecná východiska, řešení a dokazování příslušné hypotézy a závěry pro praxi. To vysvětluje, proč rozbor současného stavu zkoumané oblasti nevytvořila jako samostatnou kapitolu.

Výběr cílů disertace považují za správný a je rovněž správné, že se autorka zaměřila na zohlednění specifických podmínek PPP v ČR.

Postup řešení problému a použité metody

K jednotlivým cílům a tím pádem i k jednotlivým kapitolám, si stanovila autorka postupy zpracování, které jí posloužily jako plán výzkumu a zpracování disertační práce.

V souvislosti s postupem uvedla i přehled použitých metod vědecké práce, které použila (viz str. 10 2.odst.) a přehled primárních i sekundárních zdrojů, které hodlala využít (str. 10 – poslední odstavec). Tato skutečnost vysvětluje, proč autorka neuvedla popis použitých metod jako samostatnou kapitolu. Vyjmenované metody a zdroje považuji za vhodně vybrané a podstatné pro zpracování disertace.

Možná, že měla autorka uvést mezi metodami ještě i explicitně systémový přístup, který použila v rámci své disertace, a který je nutný pro zpracování tak komplikovaného tématu disertace.

Výsledky vlastního výzkumu a řešení problematiky.

V obsahu kapitol 1 až 3 jsem neshledal chyby ani žádná logická pochybení. Uvedená rekapitulace v závěru i obsah kapitol ukazuje, že stanovených cílů doktorandka v plném rozsahu dosáhla. Dosažené výsledky jsou kvalitní nejen provedením vlastního dotazníkového šetření, ale i podrobným rozbořením projektů na str. 34 – 40. Tím jsou výsledky velmi konkrétní s ohledem na praxi i použitelnost. Viz např. přehled problémů spojených s projekty PPP v ČR a návrhy jejich řešení viz Tab. 1.5 na str. 53. Nebo tabulka 2.4 na straně 76, která uvádí přehled alternativních zdrojů financování projektů PPP a výhody a nevýhody jednotlivých způsobů financování. Domnívám se, že s ohledem na nedostatek informací v oblasti PPP projektů u nás by stálo za to, aby autorka zvažila vytvoření přehledového textu pro potenciální zájemce o tento druh projektů a pokusila se ho vydat prostřednictvím některého subjektu, do jehož náplně tato problematika spadá.

Originalita výsledků doktorského výzkumu

S ohledem na skutečnost, že problematika PPP projektů je u nás zcela nová, je potřeba ocenit komplexně zpracovanou problematiku z hlediska specifikovaných cílů disertace, která je do jisté míry tím pádem průkopnická. Původnost výzkumu je také potvrzena provedením dotazníkového průzkumu, kdy respondenti byli členové Asociace PPP a zadavatelé pilotních projektů PPP. Způsob citací průhledně umožňuje identifikovat převzatá fakta a tvrzení a původní závěry doktorského výzkumu autorky.

Přínosy disertace

Přínosy své disertační práce rozdělila autorka v závěrečné kapitole na str. 1002 do tří oblastí: teoretické, praktické a pedagogické.

Pro teorii oboru řízení a ekonomika podniku vidím přínos z hlediska metodicky v jasně strukturované taxonomii a vymezení projektů PPP, stanovení rozdílů mezi financováním klasických projektů a projektů PPP a vyjmenování vlastností projektů PPP.

Pro praxi je přínosem návrh možností a popis aplikace projektů PPP v ČR a posouzení možností využitím specifického způsobu financování PPP projektů formou mezaninového kapitálu.

Protože problematika projektů PPP není u nás příliš rozšířena, souhlasím s tím, že výsledky v disertaci představují přínos i pro oblast vzdělávání jak pro studenty ekonomicko-manažerských oborů, tak pro pracovníky z praxe. Proto doporučuji vytvořit na základě disertace, studijní materiály, které by posloužily ke zvýšení a rozšíření potřebných znalostí v této oblasti.

Jako dlouholetý člen Společnosti pro projektové řízení, která je členskou organizací za ČR v International Project Management Association, a certifikovaný projektový manažer IPMA mohu ze své praxe projektového manažera potvrdit, že disertační práce je dobrým přínosem pro současné projektové řízení u nás.

Vyjádření k publikacím doktorandky

Autorka přiložila k disertaci její anotaci, kde uvedla 20 publikovaných prací : z toho 6 publikací ve spoluautorství se svojí školitelkou a 8 v anglickém jazyku. To představuje velmi dobrou publikační činnost doktorandky. Přitom publikované práce pokrývají příspěvky ve sbornících našich i zahraničních konferencí, kapitoly v knižních publikacích a články v našem časopiseckém periodiku „Veřejné zakázky“, které se věnuje i problematice projektů PPP. Přitom obsah publikovaných prací je ve vztahu k problematice doktorského výzkumu autorky a ke studovanému oboru doktorského studia, ve kterém je disertace předkládána. Položka pod č.19, která je v tisku, prezentuje přímo problematiku závěrů disertační práce v oblasti způsobů financování PPP projektů. (Poznámka: U prací v tisku je vhodné uvádět, komu byla práce k tisku předána).

Otázky k rozpravě:

- 1) Náš veřejný sektor zatím nevyužívá kvalifikovanou analýzu rizik projektů, založenou na principech rizikového inženýrství podle uznávaných metod. Do nabízeného řešení problému č.10 v dotazníkovém průzkumu „kvalitní řízení projektu“ zahrnovala autorka řízení projektů mezinárodně certifikovanými projektovými manažery včetně aplikace profesionálního řízení projektových rizik?
- 2) Jaké další výzkumy by doporučila autorka v předmětné oblasti jako pokračování svého výzkumu a dalšího řešení problematiky projektů PPP?

Celkové hodnocení

Domnívám se, že zpracováním disertace prokázala doktorandka schopnost samostatného výzkumu a vědecké práce, a že její výzkum i disertační práce představují přínos pro teorii i praxi v oboru Řízení a ekonomika podniku ve smyslu připravenosti k samostatné práci v oblasti výzkumu a vývoje. S výsledky svého výzkumu seznámila odbornou veřejnost. Tím uchazečka splnila podmínky § 47, odst. 4 zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách. Protože předložená disertační práce doktorandky odpovídá obecně uznávaným požadavkům k udělení akademického titulu, **doporučuji práci k obhajobě před příslušnou komisí** a doporučuji po úspěšné obhajobě a provedené rozpravě navrhnout autorce udělení titulu Ph.D.

V Brně dne 18.5.2011

Doc. Ing. Branislav LACKO, CSc.
Ústav automatizace a informatiky
Fakulta strojního inženýrství
Vysoké učení technické v Brně
(certifikovaný projektový manažer IPMA)

Posudek oponenta

disertační práce

„PROJEKTY PARTNERSTVÍ VEŘEJNÉHO A SOUKROMÉHO SEKTORU A ALTERNATIVNÍ FORMY JEJICH FINANCOVÁNÍ“

Autorka: Ing. Veronika Sabolová

Oponent: Doc. JUDr. Ing. Radek Jurčík, Ph.D.

1. Aktuálnost problematiky a tématu práce

V období deficitů veřejných prostředků nezbyvá finančních prostředků na projekty vytvářející tzv. smíšené statky. V prostředí neustále obtížnějšího financování z veřejných rozpočtů (zejména státního rozpočtu, rozpočtu obcí a krajů) vyvstávají na intenzitě další možné varianty (ko)financování. Mezi tyto alternativy náleží již delší dobu PPP projekty. Jejich výsledky nebyly dosud natolik průkazné, aby tuto metodu vyzdvihly mezi prioritní. Nicméně jsou neustále potřebnou možností financování a v případě jejich preciznějšího ošetření (jak z hlediska právního, tak ekonomického) mohou přinášet uspokojivější a žádané výstupy. Určité návrhy a doporučení k a PPP projektům vyplývají ze závěrů této disertační práce. Jedná se tedy o nanejvýš aktuální téma.

2. Vytčený cíl práce, metody řešení a metodologie

Autorka práce stanovila tyto výzkumné hypotézy:

- Projekty partnerství veřejného a soukromého sektoru jsou spojeny s problémy administrativního a politického charakteru, což je důvodem jejich omezeného využívání v České republice.
- Mezaninový kapitál lze využít pro financování projektů partnerství veřejného a soukromého sektoru.
- V podmínkách České republiky je jako forma mezaninového kapitálu preferován podřízený úvěr.

K ověření těchto hypotéz bylo dle autorky nutné splnit tyto cíle:

- Definovat a charakterizovat projekty partnerství veřejného a soukromého sektor, identifikovat problémy spojené s jejich aplikací a navrhnout možnosti jejich řešení, a to s akcentem na podmínky České republiky.
- Vymezit a zhodnotit alternativní zdroje financování projektů partnerství veřejného a soukromého sektoru a posoudit možnost využití mezaninového kapitálu pro jejich financování.
- Navrhnout metodologii získání mezaninového kapitálu pro financování projektů partnerství veřejného a soukromého sektoru v kontextu procesu jejich realizace v podmínkách české ekonomiky.

Metodologický postup zpracování tématu je správný a je podpořen využitím vědeckých metod. Nejčastěji autorka používá metodu vědecké analýzy, v dalším textu rovněž syntézu, indukci a dedukci. Lze uvítat dotazníkový výzkum (str. 46 a násl.), byť mám výhrady k použití a sestavení dotazníku a otázek ve vztahu k identifikaci bariér při použití PPP, nicméně pro ilustraci problémů spjatých s tematikou není nevhodný.

3. Struktura disertační práce

Text disertační práce má logickou vazbu, jednotlivé kapitoly na sebe navazují, text je vysoce odborný, slučuje ekonomická východiska v návaznosti na vytčené cíle a hypotézy.

4. Členění disertační práce a zaměření kapitol

Disertační práce má celkem 3 kapitol, úvod, závěr, seznam literatury a přílohy. V první části kapitoly 1 jsou vymezeny základní znaky PPP, zhodnoceny výhody a nevýhody, pracovní pojmy, vztah zákona o veřejných zakázkách a partnerství mezi veřejným, projekty PPP v zahraničí, Problémy spojené s PPP. Druhá část se zabývá zdroji financování, včetně souhrnného zhodnocení alternativních zdrojů financování. Poslední, třetí kapitola se zabývá mezaninovým financováním. Tento kvazivlastní kapitál autorka navrhuje k použití v rámci PPP projektů.

5. Závěr

V této části autorka shrnuje dosažené výsledky svého bádání a jím navrhované změny.

6. Formální úroveň a použitá literatura

Disertační práce má standardní počet 113 stran bez příloh, drobné nedostatky formální úrovně nepřekračují obvyklou mez u těchto prací. Text obsahuje množství ilustrujících tabulek a je čtivý.

7. Návrh na rozpravu

Do rozpravy navrhuji tyto okruhy problémových otázek:

- Na str. 86 uvádíte, že private equity soukromých investorů roste rychleji než hodnota veřejné obchodovaných společností. Není ale výše uvedené vyvážena vyšší mírou rizika a nesvědčí kupř. zisky některých společností v ČR o opaku (skupina ČEZ, národní podnik Budvar, apod.)?
- Pro jaké druhy PPP projektů byste doporučila mezaninové financování a jaký vliv by uvedené mělo na nastavení podmínek zadání projektu, účast dodavatelských konsorcií a jak by tento způsob financování dopadl na finanční instituce?
- Uvedte úspěšné PPP projekty v zahraničí, při kterých bylo využito mezaninové financování?

8. Hodnocení práce in globo

Autorka prokázala schopnost samostatné vědecké činnosti, používání vědeckých metod práce a zejména oceňuji její publikační činnost, která je mě osobně známa a která byla využita v rámci řešení této disertační práce. Disertační práci hodnotím pozitivně, může být přínosem i pro praktické aplikace. Práce odpovídá požadavkům na tento druh prací kladený a **doporučuji ji k obhajobě před komisí**. V případě úspěšného průběhu obhajoby disertační práce a splnění dalších požadovaných náležitostí navrhuji udělení vědecké hodnosti „Ph.D.“ pro autorku Ing. Veroniku Sabolovou.

V Brně dne 30.5.2011

Doc. JUDr. Ing. Radek Jurčík, Ph.D.

Provozně ekonomická fakulta Mendelova univerzita v Brně
kontakt: jurcik@mendelu.cz